

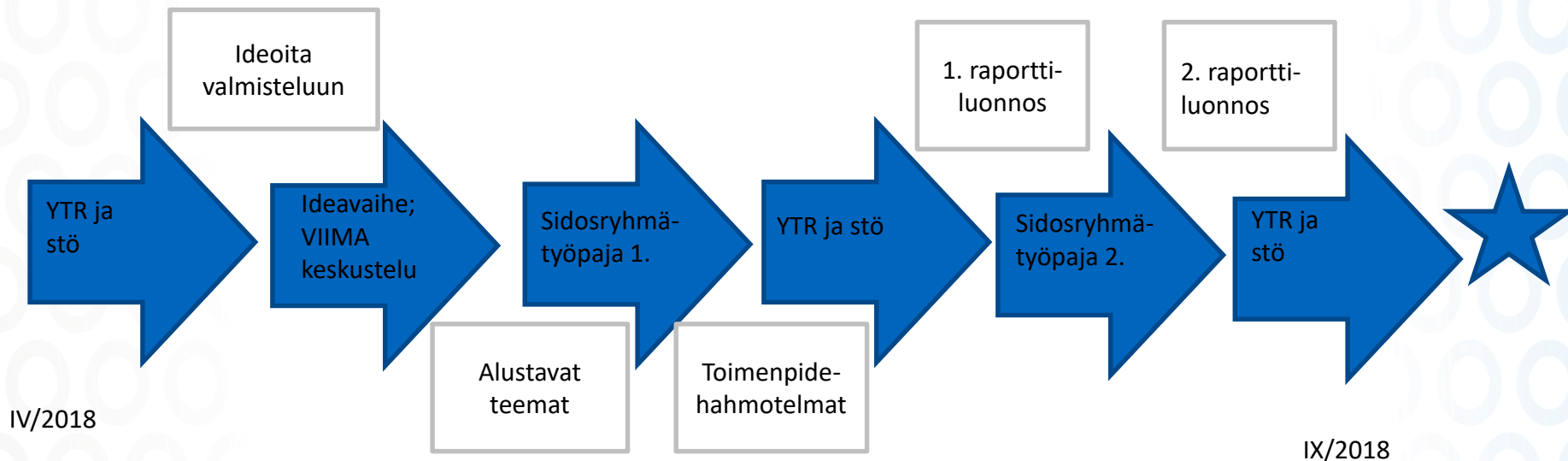

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Jätelainsäädäntö ja muut ajankohtaiset asiat

Anna-Maija Pajukallio
18.9.2018 jätealan strateginen yhteistyöryhmä

Muovitiekartta Suomelle

- Etsitty yhdessä keinoja ja määritelty ensiaskeleet muovihaasteen ratkaisuun
- Ympäristöministeriö nimitti yhteistyöryhmän (YTR), jota sihteeristö avusti (stö)
- Ideavaiheessa toteutettiin avoin verkkokeskustelu Viima-työkalulla
- Sidosryhmät ja työryhmä käsittelivät teemoja ja ehdotuksia yhdessä
- Sihteeristö työsti ideoita ja ehdotuksia eteenpäin
- Luovutetaan ministeri Tiilikaiselle 16.10.

Baselin sopimuksen liitteiden IX ja II muuttaminen (muovininimikkeet)

- Norjan alkuperäinen ehdotus poistaa B3010 (kiinteä muovijäte) liitteestä IX
- Norja ilmoittanut ehdottavansa nimikkeen Y48 lisäystä liitteeseen II
 - > muovin vienti vaatisi jätesiirtoluvan
 - > muovin vientikielto EU- ja OECD maiden ulkopuolelle
- Aiemmasta ehdotuksesta poiketen B3010 ei poistettaisi, vain sanamuotoa muutettaisiin -> mahdollistaisi ”puhtaan” muovijätteen viennin vihreänä jätteenä
- Norja ilmoitti tekevänsä viralliset ehdotukset syyskuun loppuun mennessä
- EU-kanta valmisteilla. Komissio valmistelee neuvottelumandaattia -> neuvoston päätös ennen COP-14

Komission ”kertakäyttömuovialoite” eli ”SUP-direktiivi” COM(2018) 340 final

- Komissio antoi 28.5.2018 ehdotuksen direktiiviksi **tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä**
 - direktiiviehdotus suomeksi
 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1528263419639&uri=CELEX:52018PC0340>
 - keskeiset valmisteluasiakirjat
 - http://ec.europa.eu/environment/waste/plastic_waste.htm
- Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle U 72/2018 vp
 - https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/U_72+2018.aspx
 - Koottu epävirallinen taustaryhmä keskeisistä sidosryhmistä
- Käsittely EU:ssa
 - Neuvoston PJ:n eli AT:n tavoitteena saada maaliin
 - Mahdollisesti trilogit Coreper-mandaatilla eli ympäristöneuvostokäsittely trilogisovun jälkeen?
 - Parlamentin ENVIn äänestys syksyllä 2018

Kertakäyttöiset muovituotteet ja kalastusvälineet sekä niihin liittyvät toimenpiteet

	Kulutuksen vähentäminen	Markkina- rajoitukset	Tuotesuunnittelu- vaatimukset	Merkintä- vaatimukset	Laajennettu tuottajan vastuu	Erilliskeräys tavoite	Valistustoimen- piteet
Elintarvike- pakkaukset	X				X		X
Juomakupit	X				X		X
Vanupuikot		X					
Aterimet, lautaset, sekoittimet, pillit		X					
Ilmapallojen sauvat		X					
Ilmapallot				X	X		X
Pakkaukset ja kääreet					X		X
Juomapakkaukset sekä niiden korkit ja kannet			X		X		X
- Juomapullot			X		X	X	X
Tupakkatuotteiden suodattimet					X		X
Hygieniatarvikkeet:				X	X		X
- kosteuspyyhkeet				X			X
- terveyssiteet							
Kevyet muoviset kantokassit					X		X
Kalastusvälineet					X		X

Poimintoja Suomen kannoista, neuvottelutilanne

- Määritelmien *plastic* ja *single-use plastic product* täsmentäminen (artiklassa 3 tai resitaalissa)
 - ehdotettu kertakäyttömuovin määritelmään ulosrajausta: excluding polymeric coatings, linings, paints, inks or adhesives
 - jotkut jäsenmaat ehdottavat siirtymäaikoja ulosrajaukselle
- Selvennystarpeita liitteessä lueteltujen muovituotteiden osalta
- Tuottajavastuuta koskeva artikla 8
 - Pakkaukset kuuluvat jo tuottajavastuun piiriin, jonkin verran lisää vastuuta roskaantumisen puhdistamisen kustannusten osalta
 - Koskisi pakkausten lisäksi mm. tupakantumppeja, kosteuspyyhkeitä, ilmapalloja ja kertakäyttöastioita sekä muovia sisältäviä kalastusvälineitä
=> tuottajavastuun vaihtoehtona yksinkertaisempi sopimukseen perustuva järjestelmä
 - PJ:n kompromissiesitys: ei-pakkausjätteiden (tupakkatuotteet, kosteuspyyhkeet, ilmapallot) osalta edellytettäisiin mahdollisesti ”vain” roskaantumisen siivoamisen ja tiedottamisen kustannusten kattamista

Kemikaali-tuote-jäte -rajapintakonsultaatio

- **Konsultaatio avoinna kaikille halukkaille 23.7-29.10.2018**
- Nettipohjainen kyselykaavake, johon voi vastata joko organisaation jäsenenä tai yksityishenkilönä
 - <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/f21029d5-ecbc-482e-a267-4252af1c6129?draftid=e9e1fe01-e3fa-4656-907a-0d3579d0c0b2>
- Sisältää ratkaisuvaihtoehtoja, joihin vastaaja voi ottaa kantaa valitsemalla samaa mieltä/eri mieltä tyyppisesti sekä muutaman kirjallisen vastauksen, jossa vastaaja voi esittää omia näkemyksiä
- Aiemmin tunnistetut 4 osa-aluetta: liian vähän tietoa, SVHC-aineiden esiintyminen kierrätysmateriaaleissa, EoW-kriteerien soveltamiseen liittyvät epävarmuudet, vaikeudet jäteluokitussääntöjen soveltamisessa ja luokituksen vaikutukset kierrätyksessä.

Esimerkkipoimintoja konsultaation kysymyksistä

- **Miten huolta aiheuttavat aineet tulisi määritellä ja rajata ja miten niiden esiintymistä voitaisiin parhaiten seurata kiertotaloudessa?**
 - Pitäisikö SVHC-aineiden ja POP-aineiden lisäksi määritelmää laajentaa koskemaan tiettyjä teknisiä ongelmia aiheuttavia aineita ?
 - Pitääkö perus- ja uusioraaka-aineisiin soveltaa samoja sääntöjä – Pitäisikö kierrätysmateriaaleissa sallia kemikaalit, joita ei enää sallita perusraaka-aineissa?
 - Esineiden sisältämät huolta aiheuttavat aineet ja EU:n ulkopuolelta tulevat esineet – millä tavalla tulisi säädellä ja rajoittaa?
- **Millä keinoilla jätteeksi luokittelun päättymistä voitaisiin edistää ?**
 - Mikä olisi paras päätöksentekomenettely ?
 - Miten yhtenäisten päätösten edistymistä jäsenvaltiossa voidaan parantaa ?
- **Miten jäteluokituksen soveltamista voitaisiin yhtenäistää ?**
 - Pitääkö jätteisiin soveltaa samoja sääntöjä kuin kemikaaleihin vai ottaa myös huomioon tietyt jätteen ja sen käsittelyn erityispiirteet luokittelussa?
 - Pitääkö jäteluokituksessa ottaa huomioon aineiden biosaatavuus riskiperusteisesti vai luokitella jätteet ainoastaan vaaraominaisuuteen perustuen?

Pikakatsaus sujuvoittamissäädöstyöhön – MARA, MASA, betonimurske-EoW ...

- **MARA-asetus**
 - ohjeluonnoksen kommenttikierros päättyy vuoden lopussa
 - sähköinen lomake valmistumassa pikapuoliin
- **MASA-asetusluonnos (MARAn veli)**
 - viilaus ja sisäiset keskustelut ennen lausuntokierrokselle lähettämistä
 - soveltamisalaan sisältyisi myös maa-aineksen kiinteytys jäteperäisillä materiaaleilla (lähinnä eräät lentotuhkat ja kalkit)
- **Betonimurske-EoW-luonnos**
 - sisäiset keskustelut käynnissä (YSO, LYMO, RYMO)
 - syöttöpanokset: käyttämätön betoni ja käytetty betoni
 - laitoksella ympäristölupa
 - käytetylle betonille (MARAA tiukemmat) raja-arvot – pohjaveden suojelu perustana
 - vaatimuksenmukaisuusilmoitus
- Valmistelu aloitettu - käsitelty polttolaitoskuona betonin valmistukseen
- Tapauskohtaista päätöksentekoa tukeva ohjeistus työn alla
- Green deal –ohjeistus valmistuu alkutalvesta

Jätteiden luokittelu vaaralliseksi

- **Jätteiden vaaralliseksi luokittelua koskevat arviointiperusteet** on uudistettu muuttamalla jätedirektiivin liitettä III komission asetuksella (EU) N:o 1357/2014 ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/997
 - asetukset ovat sellaisenaan voimassa olevaa lainsäädäntöä kaikissa EU:n jäsenmaissa
- Viimeisin neuvoston asetus (EU 2017/997) koskee vain jätteiden **ympäristövaarallisuuden (HP14)** arviointiperusteita, jotka tulivat sovellettavaksi **5.7.2018** alkaen
- Asetuksissa luetellaan ominaisuudet, jotka tekevät jätteistä vaarallisia, sekä säädetään ominaisuuksien arvioinnissa käytettävät kriteerit ja pitoisuusrajat

Ympäristölle vaarallisuuden arviointiperusteet

- Voidaan arvioida joko jätteen sisältämien ympäristölle vaarallisten aineiden pitoisuuksien perusteella yksittäisten tai yhteenlaskettujen pitoisuuksien perusteella **tai mittamaalla biosaatavuutta ja ekotoksisuutta testimenetelmin**
- Pitoisuusrajat ja yhteenlaskusäännöt (2017/997) pohjautuvat CLP –asetukseen ja arvioinnissa käytetään CLP -asetuksen seoslaskentakaavoja, ei kuitenkaan toistaiseksi sovelleta erityisiä pitoisuusrajoja (ns. M-kertoimia)
- Toistaiseksi asetuksessa ei ole yhdenmukaista testausperiaatetta – suositeltu käytettäväksi standardoituja ja kansainvälisesti tunnustettuja uutto- ja ekotoksisuustestimenetelmiä
- Jos saman jätteen arviointi tehty sekä testaamalla että laskennallisesti, **testitulos ratkaisee**

Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmät

- täytäntöönpanopäätös on julkaistu 17.8.2018 EUVL:ssä (L 208/38)
 - toiminnanharjoittajan tulee toimittaa valvontaviranomaiselle selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen 6 kk kuluessa julkaisemisesta
 - valvontaviranomainen arvioi selvityksen perusteella, onko lupaa tarkistettava ja tarvittaessa määrää jättämään luvan tarkistamista koskevan hakemuksen lupaviranomaiselle
 - lupaa on tarkistettava, jos se ei vastaa voimassaolevia päätelmiä ja YSL:ia
- YM:ssä valmistelussa:
 - jätteenkäsittelyn direktiivilaitostulkintoja koskeva muistio
 - BAT-päätelmien soveltamisopas (kommenteille syyskuussa)
 - julkaistaan valmistuttuaan ympäristöhallinnon internet-sivulla

PIMAA

- PIMA-tukilaki-HE etenemässä VN:n esittelyyn
- PIMA-kärkihanke-seminaari 1.10.2018
 - ilmoittautumisaika päättyy pe 21.9.
 - Linkki

https://www.lyyti.in/Pilaantuneiden_maaalueiden_kokeiluhankkeen_paatosseminaari_1080

KUTSU

PIMA kärkihanke-seminaari 1.10.2018

Pilaantuneiden maa-alueiden kokeiluohjelman päätösseminaari järjestetään 1.10.2018 Finlandia-talolla Helsingissä. Tapahtuman teemana on pilaantuneiden maa-alueiden kestävä riskienhallinta kiertotalouden ja cleantech liiketoiminnan näkökulmasta. Ohjelmassa on monipuolisesti inspiroivia puheita ja esityksiä Suomen parhailta asiantuntijoilta ja huippupuhujilta. [Lue lisää tapahtuman ohjelmasta!](#)

Kokeiluohjelman päätösseminaarin jatkoksi järjestetään Ympäristöministeriön pilaantuneiden maa-alueiden neuvottelupäivä 2.10.2018 Helsingissä. Neuvottelupäivän aikana esitellään hallinnossa käynnissä olevia hankkeita, MASA –asetuksen valmistelua, sekä uusia tutkimus- ja puhdistuskokeiluja. [Lue lisää tapahtuman ohjelmasta!](#)